Lietas arhīva Nr. C-0734-21/19
ECLI:LV:DAUT:2021:0217.C12261320.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Preiļos 2021.gada 17.februārī

Daugavpils tiesa
tiesnese Anita Stikāne
izskatīja rakstveida procesā **/pers. A/** prasību pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņas izbeigšanu un uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 10.decembrī Daugavpils tiesā saņemta prasītāja /pers. A/ prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņas izbeigšanu un uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājam ar atbildētāju /datums/ir dzinusi meita /pers. C/. Ar Preiļu rajona tiesas 2013.gada 27.maija spriedumu no /pers. A/ piedzīti uzturlīdzekļi par labu /pers. B/ meitas /pers. C/ uzturam. Atbildētāja netiek galā ar meitas audzināšanu, tāpēc ar prasītāju vairākas reizes sazinājusies Līvānu novada bāriņtiesa, kura lūdza rast iespēju mainīt meitai dzīves apstākļus.

[1.2] 2020.gada 7.oktobrī pie zvērinātas notāres Valsts amatpersona tika sastādīta pilnvara nepilngadīgo interešu pārstāvībai. Atbildētāja/pers. B/ pilnvaroja viņu nepilngadīgās meitas interešu pārstāvībai.

[1.3] No 2020.gada 7.oktobra meita /pers.C/ dzīvo kopā ar prasītāju Rīgā. Tagad meita /pers.C/ regulāri apmeklē skolu.

[1.4] Prasītājs lūdz izbeigt uzturlīdzekļu piedziņu pēc 2013.gada 27.maija Preiļu rajona tiesas sprieduma civillietā Nr.C25023413 un piedzīt uzturlīdzekļus viņa labā meitas /pers. C/ uzturam no atbildētājas /pers. B/ 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu.

[2] 2021.gada 30.decembrī Daugavpils tiesā saņemtajā paskaidrojumā atbildētāja /pers. B/ norāda, ka /pers. A/ prasību atzīst pilnā apmērā.

[3] 2021.gada 8.janvārī tika pieņemts lēmums, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 6.novembra rīkojuma Nr.655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 5.19.1 punktu un Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, lietu izskatīt rakstveida procesā 2021.gada 15.februārī, tika dots termiņš lietas dalībniekiem paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai līdz 2021.gada 4.februārim, kā arī izskaidrotas procesuālās tiesības saskaņā ar Civilprocesa likuma 74.pantu un tiesības izteikt noraidījumu tiesnesei.

[3.1] Lietas dalībnieki paskaidrojumus un citus procesuālos lūgumus nav pieteikuši, nav izteikuši noraidījumu tiesnesei.

[3.2] Pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā, tas ir - 2021.gada 17.februārī.

[3.3] Puses nav iesniegušas lūgumu par lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, nav izteikušas iebildumus lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[4] Rakstveida procesā pārbaudot un izvērtējot pierādījumus un visus lietas materiālus, ņemot vērā pušu sniegtos rakstveida paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnā apmērā.

[5] Tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Civillikuma 179.panta nosacījumiem, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

[5.1] Tiesa norāda, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

[5.2] Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus. Katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai jānodrošina uzturlīdzekļi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

[5.3] Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēnešalga no 2018.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim bija noteikta 430,00 *euro*, bet sākot ar 2021.gada janvāri- 500,00 *euro*.

[6] Jāņem arī vērā Civillikuma 177.pantā noteiktais, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

[6.1] Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmo daļu bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet saskaņā ar šā likuma 24.panta pirmo daļu vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma noteikumiem ir samērā ar mantas un sabiedrisko stāvokli rūpēties par sava bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu, t.i., dot ēdienu, pajumti, apģērbu, kopt, audzināt un skolot viņu. Šā panta otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

[6.2] Atbilstoši Konvencijas „Par bērna tiesībām" 27.panta pirmajai daļai ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Šā panta otrā daļa noteic, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

[6.3] ANO Bērnu tiesību deklarācijas 2.princips nosaka, ka bērnam ar likumu un citiem līdzekļiem jānodrošina īpaša aizsardzība, kā arī jārada iespējas un labvēlīgi apstākļi veselīgai un normālai fiziskai, intelektuālai, tikumiskai, garīgai un sociālai attīstībai brīvības un cieņas apstākļos. Galvenajam

jābūt bērna interešu vislabākās nodrošināšanas apsvērumam.

[7] Lietā esošā dzimšanas apliecība Nr./numurs/apliecina, ka /pers. C/, dzimušas /datums/, tēvs ir prasītājs /pers. A/ un māte- atbildētāja /pers. B/.

[8] No lietā esošajiem pierādījumiem un pušu iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem izriet, ka /pers. C/ dzīvo kopā ar prasītāju no 2020.gada 7.oktobra, kurš viņu uztur un aprūpē.

[8.1] Saskaņā ar zvērinātas notāres Valsts amatpersona 2020.gada 7.oktobrī izdoto Pilnvaru nepilngadīgo interešu pārstāvībai, redzams, ka /pers. B/ pilnvaro /pers. A/ vienpersoniski izlemt un risināt visus jautājumus par viņu nepilngadīgās meitas /pers. C/ veselību, izglītību un attīstību.

[9] Ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas lēmumu Nr.1-8, nolemts atteikt uzturlīdzekļu izmaksu /pers. A/, jo ir spēkā stājies Preiļu rajona tiesas 2013.gada 27.marta spriedums lietā Nr.C25023413, ar kuru noteikts pienākums /pers. A/ maksāt uzturlīdzekļus bērna uzturam par labu otram vecākam.

[10] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturēšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

[11] Tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", ņemot vērā, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam, un līdz ar to piedzenot no atbildētājas prasītāja labā uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturēšanai ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu- 2020.gada 10.decembri līdz bērna pilngadībai un līdz ar to ir izbeidzama uzturlīdzekļu piedziņa no /pers. A/ pēc Preiļu rajona tiesas 2013.gada 27.maija sprieduma.

[12] Tā kā prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas uzturlīdzekļu lietā, tad tie piedzenami no atbildētājas.

[12.1] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 40.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, no atbildētājas valsts labā piedzenama valsts nodeva no piedzītās uzturlīdzekļu summas par gadu 266,85 *euro* (129+ (150x11= 1650)=1779,00 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 5,37 *euro*.

[13] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 33., 35., 40., 42., 43., 93., 97., 190., 192., 193., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2020.gada 10.decembra līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Piedzītos uzturlīdzekļus ieskaitīt prasītāja kontā Nr./bankas konts/.

Ar 2020.gada 10.decembri izbeigt uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, pēc izpildu raksta, kas izdots saskaņā ar Preiļu rajona tiesas 2013.gada 27.maija spriedumu civillietā Nr.C25023413.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 266,85 *euro* (divi simti sešdesmit seši *euro* un 85 centi), kas jāieskaita Valsts kasei, reģistrācijas Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, NMR 90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 *euro* (pieci *euro* un 37 centi), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods 21490.

Noteikt /pers.B/termiņu sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt Daugavpils tiesā pierādījumus par tiesāšanās izdevumu labprātīgu samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas Daugavpils tiesas kancelejā- 2021.gada 17.februāra apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Daugavpils tiesas tiesnese (paraksts) A.Stikāne